

Så blev der stillet et spørgsmål til § 1, nr. 3, om antallet af bestyrelsesmedlemmer, hvorfor man ikke generelt siger ned til et minimum på fire medlemmer. Der kan jeg sige, at spørgsmålet har været drøftet med Finanstilsynet, og det er deres vurdering, at det er nødvendigt, at bestyrelserne ikke bliver for små og derved kan løbe ind i problemer, f.eks. hvis et eller flere medlemmer ikke kan deltage i arbejdet på grund af habilitetsproblemer. Derfor fastholdes kravet om fem bestyrelsesmedlemmer i de virksomheder, hvor der ikke er medarbejderrepræsentanter til at supplere antallet af medlemmer.

Fru Colette L. Brix spørger, hvorfor man ikke bare afskaffer det med det samme. Der kan jeg sige, at overgangsperioden er så lang, at det vil være muligt, at den offentlige repræsentant kan indvælges i bestyrelsen på generalforsamlingen i de virksomheder, der egentlig må ønske det. Endvidere har det også spillet ind, at de offentlige repræsentanter kan have fravalgt bestyrelsesposter i andre virksomheder for at varetage arbejdet som offentlig repræsentant. Det er egentlig årsagerne til, at vi har denne her overgangsperiode. Det synes vi er rimeligt.

Så kan jeg sige til hr. Ole Sohn, der noterede sig, at ikke alle høringssvarene var inde, at jeg ved, der er udsendt høringssvar, men de skal blive sendt over, lige så snart de kommer.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 51: Forslag til lov om Jordbrugerfonden.

Af Kristen Touborg (SF) m.fl.
(FremSAT 11/1 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Formålet med SF's forslag er jo, at der skal gives mulighed for, at man etablerer en jordbrugerfond, der skal sikre et stort antal bæredygtige landbrugsbedrifter, som giver mulighed for at forbedre landmændenes chancer for at etablere sig.

Jordbrugerfonden skal også tilgodese bredere samfundsmæssige hensyn såsom miljø, naturhensyn og fødevarerikkerhed, dyrevelfærd i landbrugets produktionsformer samt en befolkningsudvikling i landdistrikterne.

Formålet skal opfyldes ved, at fonden erhverver landbrugsejendomme, der bortforpagtes til landmænd, der således kan etablere sig som det, der hedder gårdforpagtere. Forpagteren skal som udgangspunkt – altså som udgangspunkt – opfylde landbrugslovens betingelser for erhvervelse af den omhandlede landbrugsejendom, og forpagteren må som udgangspunkt ikke være ejer eller medejer af andre ejendomme.

Jordbrugerfonden skal erhverve landbrugsejendomme til sædvanlig handelspris, og ejendommen skal bortforpagtes til en forpagtningsafgift, der beregnes ud fra de omkostninger, som fonden har.

For at gennemføre den her jordbrugerfond skal staten bidrage med en kapital på 1 mia. kr., nemlig 100 mio. kr., der skal anvendes som fondens grundkapital, og 900 mio. kr., der skal ydes som statslån eller som en statsgaranti til fonden.

Jeg må straks sige, at regeringen ikke er indstillet på at lade statskassen bidrage med en kapital på i alt 1 mia. kr. til en jordbrugerfond. I øvrigt har jeg ikke rigtig i forslaget kunnet finde finansiering eller en anvisning af, hvordan midlerne skulle fremskaffes. Efter regeringens opfattelse er der ikke behov for et nyt instrument i form af en jordbrugerfond for at lette etableringsmulighederne i landbruget.

Priserne på landbrugsjord og på forpagtning af landbrugsjord skal i øvrigt til enhver tid afspejle de økonomiske forhold i landbruget. Regeringen finder ikke, at vi har brug for fondsejet landbrug, der bortforpagtes ud fra andre økonomiske forudsætninger, og hvor der ikke er fri prisdannelse af forpagtningsafgiften ud fra nogle markedskononomiske vilkår.

Kl. 14.45

Vi har jo rent faktisk i forvejen Yngre Jordbrugereordningen, der fungerer ganske tilfredsstillende. Ordningen er med til at sørge for, at yngre

jordbrugere kan få støtte til førstegangsetablering på en bedrift. Yngre Jordbrugere-ordningen indebærer i øvrigt langt mindre i administrationskostninger og bureaukrati end den jordbrugerfond, som SF med sit forslag lægger op til.

Så sammenfattende må jeg på regeringens vegne sige, at vi må afvise det fremsatte lovforslag.

Marianne Pedersen (V):

Venstre afviser det fremsatte lovforslag.

Vi mener ikke, der er behov for at oprette en jordbrugerfond for at lette etableringsmulighederne i landbruget. Vi er ikke indstillet på, at statskassen skal bidrage med en kapital på 1 mia. kr. Vi vil ikke være medvirkende til at dæmpe strukturudviklingen i landbruget via 1 mia. statskroner. Strukturudviklingen i landbrugserhvervet kan rummes inden for den eksisterende landbrugslovgivning.

Priserne på landbrugsjord og på forpagtninger skal til enhver tid afspejle de økonomiske forhold i landbruget. Vi har brug for et dynamisk erhverv. Gav vi jordbrugerfonden mulighed for at opkøbe 15 til 25 ejendomme om året, hvilket svarer til ca. 10 pct. af de heltidsbedrifter, der handles i fri handel, så ville ejendomspriserne blive presset i vejret.

Vi har jo i forvejen, som det er blevet sagt, en glimrende YJ-ordning med støtte til førstegangsetableringer i landbruget, YJ-lån med baggrund i landdistriktsstøtteleven.

I regeringens konkurrenceevnepakke vedrørende finansloven for 2002 forbedres etableringskontoordningen, således at flere får mulighed for at etablere sig som selvstændige, her også selvstændige i landbrugserhvervet. Et af flere elementer er, at grænsen for opsparingen hæves fra 25 pct. til 40 pct. af en lønindtægt. Et andet er en skattemæssig succession til nære medarbejdere. I dag er denne mulighed alene forbeholdt nærtstående familiemedlemmer; fremover skal successionsmuligheden også omfatte medarbejdere med et indgående kendskab til virksomheden. Jeg kan anbefale, at SF stemmer for disse ordninger i finansloven.

Som sagt vil Venstre ikke være med til at oprette og finansiere en jordbrugerfond. Vi afviser lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Kan fru Marianne Pedersen bekræfte, at når det drejer sig om de økonomiske forhold for fremtidens landmænd, også selv om vi tager de yngre jordbrugere med, skal der præsteres en opsparring på 1.275.000 kr.?

Kan fru Marianne Pedersen også bekræfte, at der er mange unge, som søger ind på landbrugs-skolerne, og som meget gerne vil gå ind i landbruget, men som ikke har den økonomiske formåen? Det vil sige, at hvis man ikke gør noget andet, ender det i den rene indavl.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg kan høre på Venstres ordfører, at Venstre faktisk synes, det går rigtig godt med nyetableringen i landbruget, og at Venstre faktisk synes, generationsskiftet forløber ganske udmærket. Venstre vil dog godt komme med nogle forslag om nogle skattekroner i fremtiden.

Men er det virkelig Venstres holdning, at det går udmærket med strukturudviklingen i landbruget? Er det virkelig Venstres holdning, at de yngre jordbrugere har lette vilkår, når de skal konkurrere med naboen, som har været etableret i en hel række år?

Jeg kan godt undre mig over, hvis det er tilfældet, og jeg tror i hvert fald ikke, at det er sådan, en lang række yngre jordbrugere ser på sagen.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Som svar til den forrige taler vil jeg sige, at det er et lige skrappt nok udtryk at tale om indavl i landbruget. Vi taler om, at det i nogle tilfælde er børn, der arver landbruget ved at betale den sum, der nu bliver aftalt, men derudover vil der fremover være yderligere og lettere muligheder for, at medarbejdere, der har arbejdet i en landbrugsbedrift, kan gå ind og købe den samme landbrugsbedrift, fordi vi letter successionsmulighederne.

Men hensyn til strukturen i landbruget vil jeg gerne have lov til at sige til hr. Kristen Touborg, at det går; det er vanskeligt, og der har ofte været vanskeligheder i erhvervet, men vi sidder jo ikke med landejendomme, der i vore dage ikke bliver handlet. Landejendommene bliver faktisk revet væk, og dermed bliver priserne presset op.

Jeg medgiver, at det er dyre ejendomme, ejendommene bliver større, og strukturen bliver vanskeligere og vanskeligere, men fortsat er det med til at gøre, at vi får et erhverv, der er i udvikling, og et erhverv, der kan klare de konkurrencekrav, der bliver stillet til det.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Når jeg taler om indavl, er det overhovedet ikke noget negativt, men så er det et spørgsmål om, at ingen andre har mulighed for at komme ind og etablere sig.

Man har nu lavet de der nye ordninger i den her erhvervspakke eller skattepakke, eller hvad det nu er for nogle pakker, vi behandler. Selv som yngre jordbruger skal man, som jeg har fortalt, have 1.275.000 kr., og så vil jeg gerne spørge: Hvor meget er det, man skal præstere, hvis man skal ind og købe som ældre jordbruger eller ældre medarbejder?

Den her arbejdsgruppe, som har været nedsat, har konstateret, at der faktisk ikke ville være nogen udgifter for statskassen på længere sigt angående jordbrugerfonden, og jeg vil gerne spørge fru Marianne Pedersen: Er fru Marianne Pedersen enig i arbejdsgruppens konklusioner?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Venstres ordfører anfører, at landbrugsejendommene jo da bliver solgt – de bliver faktisk revet væk. Ja, det er fuldstændig rigtigt, det gør de. Men problemet for de unge er jo netop, at de unge ikke har en kinamands chance for at nå op at byde det samme, som veletablerede naboer har mulighed for, og det er jo netop deri, problemet ligger.

Jeg vil godt spørge Venstre: Er man virkelig så superliberal, at man overhovedet ikke vil blande sig i, hvad det er for en udvikling der sker her i landet? Er man så superliberal, at man overhovedet ikke vil have indflydelse på, hvordan strukturudviklingen foregår i landbruget? Er man fuldstændig revnende ligeglads med, om der bliver 15.000, 10.000 eller 5.000 ejendomme i fremtiden?

Jeg kan godt undre mig over, om der virkelig skulle være et flertal bag Venstres politik. Det er gået op for mig, at det er nogles politik, men er det virkelig også jeres baglands flertal, der ser sådan på det?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Heller ikke gamle, garvede medlemmer må tale direkte til medlemmerne i debatten; man taler altid indirekte.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Det er jo ikke korrekt, at der ikke er udgifter for statskassen på længere sigt. Der er i forslaget lagt op til, at de første 100 mio. kr. skal indgå i fonden som afdragsfri og rentefri til staten, så det er jo ikke korrekt; der er jo de 100 mio. kr. i første omgang som en udgift for staten.

Så vil jeg sige med hensyn til landbruget og strukturen i landbruget, at landbrugets struktur jo bliver reguleret via landbrugslovene, og der er foretaget nogle reguleringer, og det er gjort gennem de sidste år, således at man fremmer en hensigtsmæssig struktur, hvor det er en mulighed stadig væk at udvikle et progressivt og økonomisk landbrug, der er bæredygtigt.

Kl. 14.55

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Kristen Touborg, sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det skal være et meget konkret spørgsmål til Venstres ordfører: Er Venstre tilfreds med den strukturudvikling, der foregår i landbruget i øjeblikket? Ønsker man slet ikke at få en ændring på det, sådan at strukturudviklingen ikke udelukkende går imod herremandsvældet?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Og hr. Ole Vagn Christensen, også for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg kan kun konstatere, at fru Marianne Pedersen ikke har læst arbejdsgruppens rapport – og det beklager jeg meget – når hun heroppefra kan stå og påstå, at der på længere sigt skulle være nogle ufinansierede forhold ved etableringen af en jordbrugerfond.

Der står klart og tydeligt i rapporten, at »staten samlet set ... vil opnå finansielle fordele ved etableringen af en Jordbrugerfond«, sådan som konstruktionen ligger i rapporten og i det forslag, der er fremsat.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Marianne Pedersen for at svare.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Først omkring strukturen: Der kan jeg sige, som jeg har sagt tidligere, at strukturen bliver reguleret via landbrugsloven, og samtidig vil jeg også sige med hensyn til at etablere sig som landmand, at der har vi jo i regeringens erhvervsredegørelsespakke påpeget og påvist, at vi kan give succession til medarbejdere, det vil sige, at det fremover skulle være nemmere for medarbejdere at blive ejere af landbrugsejendommene.

Med hensyn til rapporten: Så vidt jeg er orienteret, fremgår det, at de 100 mio. kr., som skal indgå som fondens kapital, er rentefri for staten. Hvis det er forkert, beklager jeg meget, hvis der er lavet nogle ændringer.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Ole Vagn Christensen som ordfører.

Ole Vagn Christensen (S):

Som i resten af Europa har det danske landbrug været igennem en rivende udvikling. I lyset af den kraftige strukturudvikling i landbruget kan det allerede i dag konstateres, at det er blevet meget vanskeligere at købe egen gård for de nye unge landmænd, idet der til en ejendom til en værdi af 12 mio. kr., som jo er det normale, skal præsteres en opsparing på 1.275.000 kr. for at få YJ-lån.

Antallet af unge, der etablerer sig som selvstændige landmænd, er da også halveret i løbet af få år. Derfor mener Socialdemokratiet, at der er brug for initiativer, som letter de unges muligheder for at etablere sig som landmænd i Danmark og særlig med de nye landmænd, som er kommet ind.

Som i alle andre erhverv mener vi, der skal skabes lige muligheder for alle landbrugsinteresserede unge uanset pengepungens størrelse. Det var ud fra dette ønske, at den tidligere socialdemokratiske fødevareminister i samarbejde med SF nedsatte en arbejdsgruppe, som havde til formål at etablere en jordbrugerfond.

Det er meningen, at jordbrugerfonden skal erhverve og bortforpagte landbrugsejendomme til især unge landmænd, som på denne måde sikres et fodfæste i landbruget.

Det er også vigtigt for Socialdemokratiet, at de unge landmænd sikres handlefrihed og selv-

bestemmelse. I kølvandet på de høje etableringsomkostninger i landbruget er der nemlig opstået en stigende interesse for at anvende forskellige selskabsformer, herunder aktie- og anpartsselskaber som ejere af landbrugsejendomme.

Det traditionelle selvejerlandbrug er således i dag truet af det, man kalder fjerneje, hvor dispositionsfriheden for landmanden vil være begrænset. Set i dette lys vil oprettelsen af en jordbrugerfond give et alternativ for unge landmænd, der herved kan begrænse risikoen i forhold til selveje og samtidig bevare dispositionsfriheden.

Men den model, som SF har lagt frem, har imidlertid nogle problemer på finansieringssiden. Modellen forudsætter nemlig, at man kan se så langt frem, at et statsligt bidrag på 100 mio. kr. også er en nødvendighed.

Jeg tror, det vil blive vanskeligt her i dette ting at finde opbakning til at få så stort et beløb ud af statskassen, som sagerne står i dag. Derfor mener Socialdemokratiet, at vi må arbejde videre med at finde en anden form for finansiering. Landbrugserhvervet bør selv spille sig på banen og være med til at finde private investorer, som kan være med til at rejse de nødvendige penge til at sikre jordbrugerfonden.

Kl. 15.00

Som udgangspunkt mener vi, at en jordbrugerfond vil være et spændende supplement til den hidtidige praksis i landbruget. I dag må den unge landmand selv købe sin gård, hvilket kræver et betydeligt indskud. Hvis vi får en jordbrugerfond, vil man også kunne være landmand som forpagter. Med andre ord er der tale om en helt ny måde at organisere sig på.

Hvis vi kan få finansieringen i orden med penge fra landbruget selv og fra de beslægtede erhvervsvirksomheder, er vi tilhængere af den tanke, som ligger bag jordbrugerfonden.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg vil gerne stille det spørgsmål til hr. Ole Vagn Christensen, hvordan han har læst rapporten, for det er temmelig uheldigt, synes jeg, hvis vi skal stå her og diskutere det.

Rapportens regnestykker hviler på, at det også skal være muligt for yngre landmænd inden for fondsejet at få YJ-støttelån. Det er de samme statskroner, som vi talte om før i forhold til fonden her, som man kan få som selvstændig landbruger.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg ved ikke, om spørgsmålet her beror på, at man ikke forstår det, der står i rapporten. Jeg har helt klart sagt her, at det, der skal til ud over det, der ligger, er, at der er mulighed for, at jordbrugerfonden kan gå med ind i den struktur, der skal være. Det er da klart, at den der million, eller hvor meget det nu er, man skal præstere, er med i den samlede finansiering for ejendommen, men det er jo så fonden, der går ind og honorerer disse ting.

Jeg må derfor klart sige, at det her er at blande æbler og pærer sammen.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg er nødt til at sige, at forudsætningen for det, I selv har skrevet i rapporten, er, at yngre landmænd også kan få et YJ-lån. Det fremgår af bemærkningerne, og det fremgår af teksten, og det har jeg fået bekræftet.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg må igen sige, at selvfølgelig kan yngre landmænd, som ønsker at gå ind og være med til at sikre deres ejendom, også få YJ-lån, men når vi taler om strukturen omkring det her forslag, mener jeg stadig væk, at det er at blande æbler og pærer.

Christian H. Hansen (DF):

Man kan sige, at lovforslaget her fra SF har nogle gode intentioner, en god tanke, nemlig tanken om at hjælpe yngre landmænd i gang. Så kan man gå ind og kigge på selve forslaget, og så kan man vurdere, om man nu synes, at den metode, der er lagt op til i selve forslaget, er den rigtige metode.

Forslaget går ud på at oprette en jordbrugerfond, hvori staten skal indskyde en kapital til opkøb af mindre bedrifter med henblik på bortforpagtning til unge landmænd. Jamen umiddelbart kunne man sige, at det kunne man godt modtage positivt, men der er nogle elementer i forslaget, som gør, at vi ikke umiddelbart kan støtte forslaget, og det er, at vi har den opfattelse, at stolte danske landmandstraditioner altid har mundet ud i det, der hedder selveje. Det vil sige, at man er stolt af at eje det, som man har med at gøre, stolt af at eje den bedrift, som man har med at gøre, og det lægger forslaget jo bestemt ikke op til efter vores opfattelse.

Så er der nogle af de restriktioner og krav, der ligger i det, bl.a. på miljøområdet. Man kan stille sig spørgsmålet, om de krav, der bliver stillet på miljøområdet, i forvejen ikke er meget kraftige for landbruget, og hvis man gik ind og tog en kategori af ejendomme og sagde: Nu gør vi kravene lidt strengere her, ville der så ikke ske det, at man forværede konkurrencevilkårene for netop den kategori, som er indarbejdet i lovforslaget her? Det kunne vi også se som et faresignal.

Kl. 15.05

Summa summarum må det blive fra vores side, at hvis forslaget skal indføres, må der ligge en garanti for, at der udelukkende er tale om en form for fødselshjælp til de yngre landmænd. Det mener vi måske også at man på positiv måde kunne finde via YJ-ordningen. Det er et spørgsmål, om man i forbindelse med drøftelserne af sådan noget her måske skulle gå ind at åbne op for den ordening og forbedre nogle ting dér.

Vi mener, at der er lidt af en glidebane i det her, hvor staten på længere sigt går hen og giver sig selv adgang til at drive landbrug, hvor det ikke ender ud i et selveje, og kan godt drage lidt en parallel til, at det eksperiment har man jo egentlig foretaget i det gamle Sovjetunionen, og det synes vi ikke lige førte til noget positivt. Så hvorfor indføre det hertilands?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Bare for at rette hr. Christian H. Hansens sidste vildfarelse omkring det kommunistiske islet. Der er her tale om en erhvervsdrivende fond, og dem har vi en del af herhjemme i erhvervslivet. Jeg tror, der er en del erhvervsdrivende fonde, der vil undre sig lidt over at blive kaldt kommunistiske.

Så vil jeg godt minde om, at hr. Christian H. Hansen tidligere har været ret velvilligt indstillet over for det, da rapporten kom. Det her er nemlig ikke et SF-forslag – det er det i Folketinget. Det er jo et udvalg, der er nedsat af den forrige regering, der har udarbejdet forslaget, og de vurderinger, der er lagt der, har hr. Christian H. Hansen jo tidligere udtalt sig positivt om, men også dengang fremhævede hr. Christian H. Hansen, at det ville være bedst, hvis man i sidste instans kunne blive selvejer.

Det ligger ikke i forslaget her, men jeg vil godt spørge hr. Christian H. Hansen, om der ville være en mulighed for, at Dansk Folkeparti på

den baggrund – for hr. Christian H. Hansen siger jo, at danske landmænd er stolte af at være selvejere – vil gå ind at se mere velvilligt på forslaget.

Så skal jeg lige sige omkring det med kravene til miljøforholdene, at det jo er sådan, at man kender forholdene og også miljøkravene i forhold til den enkelte ejendom den dag, man skriver under på kontrakten, og efter den dag bliver de jo ikke ændret.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Med hensyn til det med Sovjetunionen og min parallel til den metode vil jeg godt sige, at jeg mest nævnte det, fordi jeg var helt bange for, at jeg ikke ville få en kort bemærkning fra hr. Touborg – og det fik jeg så. Jeg vil bare godt drage parallellen over til at sige, at den form for landbrug har man set modeller på; jeg siger ikke, at de var skruet sammen på samme måde, men staten var impliceret, og det var det, jeg mente med det.

Så har hr. Touborg da ret i, at jeg meldte lidt positivt ud på det her forslag. Derfor tænkte jeg også, inden jeg gik i salen, at jeg hellere måtte printe den pressemeddelelse ud, jeg udsendte dengang, og så nogenlunde bruge indholdet fra den i min tale i dag, og det er så det, jeg har gjort. Og det har jeg det fint med. Det passer nogenlunde overens med det, jeg meldte ud engang i september, da det i øvrigt også blev drøftet på forsiden af Jyllands-Posten.

Med hensyn til at ende ud i selveje, var jeg lidt inde på, at det godt kunne være en model, man kunne drøfte. Vi vil gerne have, at landbrugets organisationer kommer ind i sådan en drøftelse. De peger også lidt på YJ-ordningen; det kunne også være, at de vil pege på en udbygning af den. Intet er afvist på det sidste felt.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Ganske kort og afsluttende fra min side: Jeg vil gerne spørge, hvordan hr. Kristen Touborg havde forestillet sig at finansiere de her store 100 mio. plus 900 mio. kr.s-fondsmidler i forhold til finansloven.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Nu må hr. Kristen Touborg så have lov til at svare, men jeg vil sige, at normalt stiller man spørgsmål til den ordfører, der lige har haft ordet, og så bliver der jo også lejlighed til det, når

hr. Kristen Touborg har samlet op til sidst. Men hr. Kristen Touborg får lov at svare nu.

Kl. 15.10

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det er rigtigt, og jeg er også helt indstillet på, at der skal være højt til loftet, ikke mindst over for de nye i Folketinget. Det er en god demokratisk vinkel at have.

Det fremgår sådan set ret tydeligt af rapporten, så hvis Venstres ordfører har læst rapporten, kan det også ret tydeligt ses, hvordan man vil finansiere det. Over en årrække fremgår det klart – og det er klogere folk end mig, der har siddet i det udvalg; jeg tror såmænd, at det både er økonomer og alle mulige andre højtuddannede akademikere – at det hviler godt nok i sig selv.

Så kunne Venstres ordfører med en vis rimelighed sige: Jamen hvad med i år, hvad med nu? Det synes jeg er rimeligt at sige. Og til det vil jeg sige, og så vil jeg sådan set gøre, ligesom regeringen har gjort i nat: Jeg vil tage dem af reserverne.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så tror jeg, at vi udsætter resten af debatten med hr. Kristen Touborg, til han har haft lejlighed til at svare til sidst, og går til den næste ordfører, som er fru Else Theill Sørensen.

Else Theill Sørensen (KF):

Dansk landbrug har en utrolig stor betydning for det danske samfund og har altid haft det.

Landbruget gør os selvforsynende med fødevarer og sørger tilmed for en ganske anselig eksport, som giver et klækkeligt positivt bidrag til handelsbalancen. Også som kulturel faktor har landbruget spillet en uvurderlig rolle op gennem tiderne.

Landbruget i Danmark har udviklet sig til at være et moderne erhverv, som på mange måder fungerer helt som alle andre erhverv. Det eneste særlige ved landbrugserhvervet kan man sige er, at den animalske produktion hidrører fra levende væsener, og at jordproduktionen skal finde sted på en måde, så miljøet belastes mindst muligt. Det sidste gælder nu i øvrigt også for alle andre erhverv.

Det er som sagt vigtigt for hele det danske samfund, at vi også fremover har et stort og vel fungerende landbrug. Men for at sikre det har vi efter Det Konservative Folkepartis mening ikke brug for en jordbrugerfond, som den SF har

foreslået, og slet ikke for en statslig jordbrugerfond. Overordnet kan man vel sige, at en sådan fond skulle holde en række landbrug oppe, som ikke formår at eksistere på samme vilkår som alle andre.

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte lovforslaget.

Martin Lidegaard (RV):

Jeg vil med det samme sige, at Det Radikale Venstre har det blandet med det her forslag – for en gangs skyld, fristes man til at sige.

På den ene side ser vi med meget stor sympati på ideen om at give de unge landmænd en mulighed for at drive et landbrug, uden at de selv skal stille med millioner i indskudskapital og tvinges til at optage lån, der alligevel ikke vil kunne forrentes, og det er desværre vilkårene for mange unge, der drømmer om at drive deres eget landbrug, som det også beskrives i lovforslaget. Derudover er der et sympatisk fokus på både natur, miljø og strukturudvikling, og hensynet til den er jo også noget, der ligger os radikale på sinde.

Imidlertid er vi af flere grunde ikke sikre på, at dette lovforslag er løsningen på det egentlige problem.

For det første er lovforslaget udtryk for en symptombehandling. Sygdommen er og bliver de høje jordpriser, og de skyldes til dels den alt for høje landbrugsstøtte, der har kapitaliseret jorden og dermed også fået jordpriserne til at stige langt over deres egentlige værdi. Det skyldes også arealkravet, der har presset priserne op, selv om arealkravet også har løst mange problemer. Derfor vil den eneste rigtige kur være at udfase landbrugsstøtten og vel at mærke starte denne udfasning så hurtigt som muligt. I forhold til arealkravet vil ministeren jo på et tidspunkt spille ud med en liberalisering, og her må vi så kigge nærmere på, om vi kan bevare balancen mellem hensynet til jordpriserne, miljøets tilstand og fornuftige strukturhensyn.

For det andet synes vi, at forslaget er for dyrt i forhold til det, som de unge landmænd vil kunne få for pengene. Den holdning skal selvfølgelig ses sammen med, at vi netop ikke mener, at forslaget vil løse det egentlige problem, men blot være en symptombehandling.

For det tredje er vi usikre på, om der vil være u hensigtsmæssige afledte effekter af forslaget. Vil der ske en konkurrenceforvridning over for de unge landmænd, der vil blive i landbruget uden fondens støtte? Vi er usikre på, om fonden

vil kunne drives uden at udvikle sig til en bureaukratisk ordning, som er vanskelig at gennemskue og administrere. Jeg tror ikke, at det ligefrem er mere bureaukrati, landbruget i Danmark har brug for.

Af de grunde kan Det Radikale Venstre ikke støtte forslaget, men til gengæld vil vi love forslagsstillerne, at vi meget gerne vil være med til at se nærmere på sygdommen.

EU's landbrugsaftale og Agenda 2000 skal revideres og genforhandles i år. Det Radikale Venstre vil støtte ethvert forslag, der bærer i retning af en reduktion af EU's samlede landbrugsstøtte og et skift for den tilbageværende støtte fra hovedløs produktionsstøtte til mere miljø- og naturvenlig støtte. Vi vil også gerne direkte opfordre ministeren til at se på denne opgave allerede til marts, hvor Rådet mødes i Madrid, og virkelig for alvor presse på for at kunne nå resultater på dette område under det danske formandskab.

Kl. 15.15

På samme måde må vi også overveje, om det er nogle bæredygtige løsninger i forhold til at ændre på arealkravet. Udfordringen bliver jo igen at få jorden til at koste det, den reelt er værd, uden at give køb på miljøet eller nogle af de andre væsentlige strukturhensyn, der som afledt effekt har været med til at skabe de nuværende utilfredsstillende forhold.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg kan forstå, at den radikale ordfører ikke er særlig indstillet på at støtte forslaget her, og jeg lyttede meget efter, hvad den radikale ordfører sagde, der så var løsningerne.

Jeg hørte også, at sådan på lang sigt var det noget med at få ændret tilskudsordningerne og produktionsformerne, og jeg er helt enig i, at dem skal vi også have ændret. Problemet er bare, at det jo ikke rigtig gør noget ved strukturudviklingen, skal vi sådan sige de første 5-7 år.

Mit spørgsmål til den radikale ordfører er: Hvad har De Radikale tænkt sig at gøre ved strukturudviklingen her og nu?

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Det er et meget relevant spørgsmål. Vi har jo allerede, som flere andre ordførere har påpeget, en række muligheder for at støtte yngre landmænd.

Men jeg tror ikke, at der er andre muligheder end netop at ændre på støtten. Og det er jo rigtigt, når den ærede ordfører fra SF påpeger, at det at sænke landbrugsstøtten har lange udsigter. Derfor er det lige så væsentligt at kigge på at fordele den støtte, der er, på en anden måde, så det er landdistriktsstøtte og netop fokus på de mindre landmænd, der er spørgsmålet. Derudover nævnte jeg altså arealkravet, som er med til at skruer priserne op. Det er muligt, at vi kan finde andre måder at løse vores gylleproblemer på end ved at skruer priserne op gennem arealkravene.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Den radikale ordfører gentager det, andre ordførere har sagt, om at forbedre YJ-låneordningerne, og det kan da også på sin vis være udmærket. Det løser bare heller ikke rigtigt noget problem.

For sagen med YJ-låneordninger er jo ligesom med alle andre subsidier, hvor man ikke har nogen grundlæggende ændring, at de kapitaliseres. Det gør sådan set bare, at jordprisen bliver endnu højere. Den bliver kapitaliseret i øjeblikket, og forbedrer vi den, vil det være med til at kapitalisere yderligere.

Forskellen mellem YJ-lånene og jordbrugerfonden er, at man tager ejendommen ud, og så bliver den ikke kapitaliseret mere. Derfor er det ikke løsningen bare at forbedre YJ-låneordningerne.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Med forslaget om jordbrugerfonden har forslagsstillerne, i hvert fald så vidt jeg kan gennemskue, villet løse to problemer. Det ene er de unge landmænds muligheder for at komme i gang, det andet er på længere sigt strukturproblemerne.

Det første problem med de unge landmænd er det, som YJ-ordningerne kan være med til at løse, og jeg er fuldstændig enig med SF's ordfører i, at alle subsidier til landbruget på en eller anden måde vil risikere at medvirke til kapitalisering af jorden. Derfor løser YJ-ordningerne ikke strukturproblemerne, det er rigtigt, men det gør jordbrugerfonden efter min bedste overbevisning heller ikke, og det er det, der er pointen.

Der skal langt mere grundlæggende forandringer til, for at vi kan løse op for strukturpro-

blemet, og de forandringer skal ske i de nuværende tilskudsordninger, dels gennem reduktion, dels gennem forandring af dem.

Ole M. Nielsen (KRF):

De overordnede mål med dette lovforslag her – at sikre et stort antal bæredygtige landbrugsbedrifter og at forbedre mulighederne for landmænds etablering – kan Kristeligt Folkeparti absolut tilslutte sig. Vi deler, i et eller anden omfang i hvert fald, SF's bekymringer over strukturudviklingen, som den forløber i øjeblikket. Vi tror dog ikke rigtig på den model her.

Jeg må indrømme, at da jeg så det her forslag, følte jeg mig rykket 30 år tilbage i tiden. Jeg var en hel del optaget af retsstatsideer for 30-35 år siden og af den indretning, man havde af f.eks. landbrugsstrukturen i Holland. Men selv derne er de også blevet træt af den efterhånden, og dernede var den jo ikke kun et spørgsmål om statslandbrug – statsjord, der blev lejet ud – men i nok så høj grad om forsikringsselskabers og andre fondes jord, som blev udlejet. Det vil jeg da i hvert fald også hellere være med til.

Kl. 15.20

Jeg tror, at vi får et stift system her, som ikke kan konkurrere, og konkurrere er vel i virkeligheden heller ikke sådan et godt ord i hr. Touborgs mund. F.eks. står der som betingelser i § 1:

»Jordbrugerfonden skal også tilgodese bredere samfundsmæssige hensyn såsom natur- og miljøhensyn, fødevarerikkerhed og dyrevelfærd i landbrugets produktionsformer samt befolkningsudviklingen i landdistrikterne.«

Ja, selvfølgelig, men det skal efter min mening alle landbrug, og hvis det er det, der er meningen, så skal det ikke stå her. Hvis det står her, er det, fordi de skal opfylde nogle strammere betingelser end andre landbrug. Så ligger i sig selv dér begrundelsen for, at det ikke kan konkurrere. Vi må bare konstatere, at så får vi noget, der ikke fungerer.

Så står der også et eller andet sted, at jordbrugerfonden skal begrænse risikoen for den enkelte landmand. Også deri ligger jo, at landbruget ikke kan konkurrere. Det bedste incitament overhovedet er, at man har en risiko. Jeg beklager, men sådan er verden indrettet. At man har en risiko skærper årvågenheden. Selveje og den dermed følgende risiko er altså simpelt hen det bedste incitament.

Jeg ser gerne kapitalinteresser – altså private kapitalinteresser, ikke statens kapitalinteresser – i højere grad indblandet i landbruget, også fordi,

som før sagt, kapitalisme og markedsøkonomi er de instrumenter, der giver den størst mulige effektivitet, og det vil vi bare have, desværre.

Så vil vi til gengæld sætte nogle begrænsninger for de ubehageligheder, som markedsøkonomi giver, og markedsøkonomi giver mange ubehageligheder. Der er mange bagsider ved markedsøkonomien. Men de begrænsninger må vi så sætte i form af lovgivning. Der må vi begrænse de uheldige udviklinger, der er.

Jeg bekymrer mig som før sagt også over strukturudviklingen, og jeg tror, at det var hr. Touborg, eller var det hr. Ole Vagn Christensen, der spurgte, hvad vi så vil gøre her og nu, og også EU-støtten blev nævnt.

Jeg mener også, og det mener landmændene i øvrigt også, at man skal afvikle EU-støtten. Men jeg må konstatere, at det ikke er EU-støtten, der giver det stærke instrument i strukturudviklingen i øjeblikket. Der er altså ingen, der går hen og giver 100.000 kr. pr. ha for jord for at få 2.000-3.000 kr. i tilskud om året. Sådan hænger det ikke sammen.

Næ, det, der sætter gang i strukturudviklingen i øjeblikket, er de gode grisepriser. Sådan set det eneste, der skal til for at ændre strukturudviklingen i øjeblikket, er, at svineproduktionen skal have nogle dårligere tider. Det er selvfølgelig ikke noget, vi kan ønske, hverken for landbruget eller for samfundet som helhed, for det er virkelig en god økonomisk indsprøjtning og en masse arbejdspladser, vi får i kraft af de gode priser, der er på svinene i øjeblikket. Så vi må finde andre muligheder.

Jeg mener faktisk, at vi, hvis ikke vi mener, at landbrugsloven i tilstrækkelig grad begrænser en uheldig strukturudvikling, må have lov til at tage landbrugsloven op. Det har fødevarerministeren jo også udtalt ønske om. Jeg ved godt, at det var for at gå den anden vej, men det kunne jo godt ske, at der var nogle uheldige, nogle negative ting deri, som vi kunne se på, og som begrænser strukturudviklingen på en forkert måde, samtidig med at vi måske kunne stramme op i den anden retning, så vi hæmmer koncentrationen.

Så intentionerne om det alsidige landbrug og livet på landet, det privatejede osv., er vi fuldstændig tilhængere af, men vi tror altså bare ikke, at det her er den rigtige form.

Så står der i øvrigt ikke noget i lovforslaget om, hvordan man skal tage hånd om udviklingen i det pågældende landbrug, altså byggeri og tilpasningen af det, og hvordan man skal over-

drage bygninger osv. Det gjorde der i den rapport, som jeg desværre ikke har fremme nu, men som jeg havde fremme for et halvt års tid siden og læste, da den kom.

Der stod der noget om det. Jeg kan huske, at jeg var meget negativt indstillet over for de bestemmelser, der stod deri. Jeg tror bestemt, at de også vil være en hæmsko for, at man kan få et landbrug, der fungerer på den måde.

Så alt i alt er det altså lidt for meget socialisme, og socialisme har jo vist sin negative betydning i Østeuropa, så beklager.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Ole M. Nielsen sagde, at det her var at gå 30 år tilbage. Nu skal jeg fortælle hr. Ole M. Nielsen, hvad der skete for 30 år siden: I 1971 skete der en yderligere liberalisering af landbrugsloven, da statshusmandsloven blev ophævet og afløst af udlånsloven, der ikke indeholdt støtte til oprettelse af nye brug. Ændringerne er blevet gennemført på baggrund af en ny betænkning fra Landbokommissionen. Så jeg mener sådan set ikke, at det er at gå 30 år tilbage, for dér skete der nogle kraftige opstramninger.

Kl. 15.25

Nej, vil jeg sige til hr. Ole M. Nielsen, at vi skal tilbage til 1899, hvor man sådan set tog det første skridt. Det var de mennesker, som man havde glemt ved landboreformerne og ved fæsteaflysningen i 1700-tallet, nemlig statshusmændene. Da fandt man ud af, at man også måtte have nogle muligheder for disse mennesker. Det var mig bekendt ikke en socialistisk regering, der sad i 1899. Da var det mig bekendt et meget stærkt højrer regime, der også fandt ud af, at det faktisk var en god idé, at man også så på nye muligheder for fremtidens landmænd.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det lød jo næsten rørende, sådan som hr. Ole M. Nielsen beskrev de økonomiske forhold omkring dansk landbrug. Det lød jo rørende, når han fremhævede markedsøkonomien som så fantastisk, at den var det bærende, og at vi skulle holde stramt i markedsøkonomien, fordi alt det andet der med socialisme jo ikke virkede rigtigt.

Jeg vil godt spørge hr. Ole M. Nielsen, om det virkelig er Kristeligt Folkpartis opfattelse, at man har markedsøkonomi i renkultur i dansk landbrug. Synes man, at EU-ordningerne anime-

rer til at kalde det for markedsøkonomi? Så vidt jeg kan se, er det planøkonomi af værste skuffe, endnu værre end det var i Sovjet, dengang det bestod.

Så hvordan det nu skulle hænge sammen, og at det skulle være den store redning – de tanker fra Kristeligt Folkeparti har jeg svært ved at følge.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Først til hr. Ole Vagn Christensen om det at gå 30 år tilbage: Det var sådan i min egen udvikling, at jeg gik 30 år tilbage. Da var jeg meget optaget af nogle tanker i den retning her.

Det at gå tilbage til 1899, og snakken om, hvor langt vi skal gå tilbage, får mig til at stille spørgsmålet: Hvorfor er det kun landbruget, der skal være ligesom i gamle dage? Jeg vil da også gerne have små butikker på landet og små håndværkere og små værksteder og en alsidig beboelse ude i det åbne land osv. Men sådan er det bare ikke.

Men når jeg siger, at jeg gerne vil have de små butikker, så kunne jeg spørge: Hvorfor kunne de små brugsforeninger ikke gå? Hvorfor er brugsforeningsbevægelsen langt bagefter? Det er den, fordi andelsbevægelsen ikke er effektiv nok. Det eneste sted, andelsbevægelsen er effektiv nok, er på slagteriområdet, for slagterierne opfører sig ikke som en andelsbevægelse. Jeg kan sagtens beklage det, for jeg har stor respekt for andelsbevægelsen. Men det funker bare ikke.

Hr. Touborg siger, at jeg roser markedsøkonomien, og han spørger, om man har markedsøkonomi i EU: Vi har jo overhovedet ikke en fri markedsøkonomi i Danmark. Vi har en blandingsøkonomi. Det sagde jeg også. Det er jo det, der giver os den kombination af et utroligt effektivt samfund og et trods alt rimeligt godt samfund for de fleste. Alt det skyldes, at vi har markedsøkonomien og en masse begrænsninger på den. Vi kan gå til Polen og se, at de har fået markedsøkonomi, efter at de har haft kommunisme, men de har bare ikke fået lavet alle begrænsningerne på markedsøkonomien, som vi var rimelig gode til, og derfor er det de kloge, der narrer de mindre kloge. Det vil vi ikke have i Danmark. Vi skal have den der gode blanding, som vi har.

Med hensyn til markedsøkonomi i EU: Svineproduktionen er altså den, der sætter normen for udviklingen i Danmark i øjeblikket, og den er som nævnt ikke præget af planøkonomien i EU. Det er noget med 2.000-3.000 kr. i tilskud til

1 ha jord, som man giver 100.000 kr. for. Dét er ikke incitamentet. Det er de gode priser på svine, der driver værket.

Fjerde næstformand (Margrete Aukén):

Så går vi til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kristen Touborg.

Kl. 15.30

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne sige tak for debatten. For så vidt angår Venstre og De Konservative, er jeg jo ikke så overrasket over de meldinger, de er kommet med i denne her forbindelse, for siden september, hvor rapporten om jordbrugerfonden blev fremlagt offentligt, har såvel folketingsmedlemmer fra Venstre og De Konservative som den store landboorganisation benyttet alle lejligheder til at sige, at det her forslag jo er den rene skinbarlige kommunisme, og at det vil være meget, meget forfærdeligt, hvis ordningen skulle gå hen og blive noget, der er bare i nærheden af at ligne det her.

Jeg har lidt svært ved at forstå, at man ikke godt vil give de unge landmænd en mulighed mere. Jeg mener såmænd ikke, at det her er nogen revolution. Det drejer sig om 15-25 ejendomme om året. Det ville kunne indebære, at man på en anden måde fik stillet dem til rådighed for unge landmænd, der ikke automatisk havde kapitalen til at kunne gå ind og byde sammen med de meget velhavende naboer, der ellers er konkurrenter til disse ejendomme.

Men jeg må sige, at Venstre og De Konservative har spillet med meget åbne kort, både da rapporten kom frem, i mellemtiden og her i dag, og man kan jo kun sige, at det er udmærket at vide, hvor man har folk.

Jeg er glad for, at der blandt flere partier, i al fald Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti, er en tilslutning til, at det kunne være godt at se på nogle andre principper, og de principper er altså her at tage andelstanken ind i landbruget igen. Jeg er helt enig med den, der sagde, at andelstanken var meget langt væk i dansk landbrug i vor tid, og det her kunne så være en mulighed for at genindføre den.

Jeg er vel i virkeligheden mest skuffet over, at De Radikale er så negative over for grundprincippet, som de giver udtryk for her. Jeg havde jo sådan set ventet – også med en vis rimelighed, synes jeg, når jeg tænker på, hvad den tidligere radikale ordfører på området har sagt – at De Radikale ville have en nok så positiv vinkel på

det. Men der er jo en, der tidligere har sagt her, at det var tid til forandring. Det kan være, at det også gælder for De Radikale.

Men jeg vil gerne sige tak for debatten.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg vil gerne takke SF's ordfører for den udsøgte opmærksomhed omkring det radikale standpunkt. Men jeg vil også gerne spørge SF's ordfører, hvordan han kan få denne her jordbrugerfond til bare at minde om et andelselskab. Der er jo intet indskud. Der er ingen fælles solidarisk hæftelse. Der er ikke noget som helst, der bare minder om et andelselskab i det her. Der er en fond, der skal købe noget jord, som man så kan forpagte.

Sagen er, at det ene formål med fonden altså skulle være at komme de unge landmænd i møde. Det kan man gøre på flere andre måder, som det har været fremme. Jeg vil gerne spørge SF's ordfører, om han virkelig mener, at denne jordbrugerfond vil løse strukturproblemerne i fremtidens landbrug i Danmark? Er det virkelig SF's ordførers holdning, at den vil det?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det er muligt, at den radikale ordfører er undskyldt, når han misfortolker, hvad det var, jeg sagde, for det kan være, fordi han ikke rigtig forstår min dialekt, så derfor er han undskyldt. Men jeg omtalte på intet tidspunkt andelselskaber, men jeg snakkede om andelstanken. Andelstanken ligger da i det her forslag, i og med at man her har et samlende element, og i og med det er forpagteren, der også er inde i bestyrelsen, samt at det er det offentlige, som går ind og stiller midler til rådighed midlertidigt.

Så vil jeg godt sige noget om strukturen. Jeg er selvfølgelig helt enig i, at det her alene jo ikke kan løse strukturen, altså strukturudviklingen, som jeg synes går den forkerte vej i dansk landbrug. Men det kan jo være ét element til at løse nogle problemer for enkelte unge landmænd, og det er ment sådan. Jeg har sagt, at med 15-25 ejendomme om året er det her jo ikke nogen revolution.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg forstår nu hr. Kristen Touborg så udmærket, og som jeg også sagde i min ordførertale, har jeg også meget stor sympati for hensigten i de her

ting. Jeg tror ikke, at vi er så uenige om målsætningerne for det danske landbrug.

Jeg har ét supplerende spørgsmål mere til SF's ordfører, og det er: Hvordan vil han forholde sig til den problematik, der handler om, at de landmænd, som jeg går ud fra vil kunne benytte sig af denne her fond, jo vil forpagte jorden til mindre end det, som deres kolleger, der har købt, skal forrente? Det må være hele ideen med det: Det bliver billigere for de unge landmænd. Hvordan forholder SF's ordfører sig til den konkurrenceforskel, der i så fald vil være mellem den unge landmand, som går ud og køber jorden, og den unge landmand, som kommer gennem fonden. Ser han ingen problemer i dét?

KL 15.35

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Nej, det ser jeg ingen problemer i. Grundtanken i det her er jo, at hvis man går ud og køber en landbrugsejendom, så har man en kapitaliseringsgevinst, og dermed bliver ejendommen dyrere at forrente undervejs. I og med man går ud og forpagter, er der ingen kapitalisering, og det får man gavn af allerede fra dag 1. Det er sådan set dét, der ligger i hele princippet her, og derfor er det billigere fra starten, og pensionen må man så lægge op ved siden af. Det er jo i virkeligheden et godt princip, at man får lønnen udbetalt, mens man arbejder. I øjeblikket er det jo sådan i dansk landbrug, at der lever du fattig og dør rig, og det er ikke særlig godt.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Ole M. Nielsen i anden ordførerrunde. Det skal være ham vel undt.

Ole M. Nielsen (KRF):

Ja, i anden ordførerrunde, fordi det ikke er formuleret som et spørgsmål.

Jeg ville bare være helt sikker på, at jeg tilkendegiver rigtigt, hvad jeg mente. I det sidste indlæg fra hr. Kristen Touborg gjorde han mig opmærksom på, at jeg måske ikke talte tydeligt nok. Men det princip, som hr. Kristen Touborg nævner, nemlig at man skal leve ordentligt af det, mens man driver erhvervet, og så ikke dø som millionær efter at have levet en kummerlig tilværelse hele tiden, er jeg helt enig med hr. Touborg i, og det vil jeg gerne være med til at fremme. Jeg tror også, at jeg fik sagt det i mit indlæg: Jeg ser egentlig gerne, at man får frem-

mede kapitalinteresser ind i landbruget, men det skal bare ikke være statskapital.

Hvis vi kan finde løsninger på dét, så vil jeg meget gerne være med til det. Jeg tror på, at det giver en større grad af fleksibilitet, for så bringer man altså markedsøkonomien og konkurrenceprincippet ind i det, og det er altså desværre nødvendigt for at få noget, der er effektivt, og noget, der fungerer, og noget, der er fleksibelt nok.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om opretholdelse af Rådet for Bedre Madkvalitet.

Af Ritt Bjerregaard (S) m.fl.
(Fremsat 15/1 2002).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Den eksisterende statslige mærkningsordning, den, der også hedder Den Blå Lup, er jo aldrig blevet nogen succes, og mærkningsordningen svigtes både af producenterne og af forbrugerne. Det erkendte den forrige regering, og det blev besluttet, at man frem til udgangen af indeværende år skulle have mulighed for at producere og markedsføre både svine-, okse- og kalvekød under lupmærkningsordningen.

Nu må det jo erkendes, at både forbrugerne og erhvervet ikke ønsker denne statslige mærkningsordning, og så finder jeg, det er rigtig, at den forrige regering afviklede ordningen, altså

med udgangen af indeværende år. Men så hører enigheden også op.

Regeringen finder det ønskeligt, at udbudet af kvalitetsvarer øges. Jeg kan også godt se den forrige regerings ønske, og jeg kan godt se det positive i, at den forrige regering nedsatte Rådet for Bedre Madkvalitet, men den holdning har regeringen ikke i dag: Vi mener ikke, at det er den rigtige vej at gå. Regeringen har jo, som det fremgår af »Mere velfærd og mindre bureaukrati – sanering af råd, nævn, udvalg og centre« valgt at nedlægge Rådet for Bedre Madkvalitet, og den besked fik rådet den 15. januar i år.

Nedlæggelsen af Rådet for Bedre Madkvalitet er først og fremmest et udtryk for regeringens holdning til, hvad der er statslige kerneopgaver, og hvor opgaverne løses bedst. Det er regeringens holdning, at kvaliteten af fødevarer hæves bedst gennem indsatser dér, hvor fødevarerne produceres, og hvor kunderne direkte kan stille deres krav. Kvalitet skabes bedst i et samspil mellem producent og kunde. Det er der utallige eksempler på, og det er i øvrigt velkendt inden for samtlige erhverv.

Kl. 15.40

Samtidig er der jo tendenser til, at danskerne i deres varevalg og deres interesse for fødevarer i stigende grad fastlægger deres egne kvalitetsbegreber uden statslig hjælp og uden statslig indblanding. Det viser erfaringerne jo faktisk fra Den Blå Lup, og det viser det stigende udbud og den større mangfoldighed af forskellige kvalitetsfødevarer.

Det er derfor regeringens holdning, at etablering af kvalitetsmærkningsordningen bør komme som et initiativ fra erhvervslivet. Om sådanne initiativer bliver en succes må så bero på, om forbrugerne, ligesom de gjorde det med Den Blå Lup, vælger at bakke op eller kassere ordningen.

Regeringen finder på den baggrund, at beslutningsforslaget, som Socialdemokratiet har fremsat, skal afvises.

Henrik Vestergaard (V):

Regeringen viser i sit regeringsgrundlag stort politisk mod ved at acceptere sit ansvar for at prioritere de offentlige midler. Man har udtrykt ønske om, at bureaukrati og administration begrænses samt at råd, nævn og puljer fjernes eller reduceres for at frigøre ressourcer til bedre velfærd.

Ifølge regeringens udspil fra januar 2002, »Mere velfærd og mindre bureaukrati – sanering af råd, nævn, udvalg og centre«, nedlægges man